

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/143/2018
Identifikačné číslo spisu:	3117200371
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3117200371.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci oprávneného (otca) R. K., bývajúceho v M., zastúpeného Mgr. Sylviou Kohútovou, advokátkou so sídlom v Trenčíne, Nám. sv. Anny č. 9, proti povinnej (matke) R. K., bývajúcej v G., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom v Trenčíne, Piaristická č. 6667, o návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku otca s maloletou B. K., narodenou P., bývajúcou u matky, zastúpenou kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, M. R. Štefánika č. 20, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 61 Em 1/2017, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 6. decembra 2017, sp. zn. 5 CoE 198/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 10. augusta 2017 č. k. 61 Em 1/2017-80 uložil matke maloletej pokutu 800 € s tým, že pokutu je povinná zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet Okresného súdu Trenčín.
2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením zo 6. decembra 2017 sp. zn. 5 CoE 198/2017 odvolanie matky maloletej odmietol.
3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala povinná (matka maloletej) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žiadala uznesenie odvolacieho súdu zrušiť.
4. Oprávnený, ani kolízny opatrovník maloletej sa k dovolaniu povinnej písomne nevyjadrili.
5. Konanie o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je mimosporovým konaním, ktoré je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v § 370 až § 391 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového konania (ďalej len „CMP“). Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neupravuje inak. Právna úprava v CMP (§ 76 a § 77 CMP) obsahujúca niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“ pokiaľ ide o prípustnosť dovolania v konaniach o výkon rozhodnutí vo veciach maloletých; prípustnosť dovolania povinnej bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP (viď najmä § 419 až § 457 CSP).

6. Najvyšší soud Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávnenou osobou, po preskúmaní prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie povinnej treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

8. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového a mimosporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP a CMP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 319/2013, 3 Cdo 208/2014).

10. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

11. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

13. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

14. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

15. V danom prípade povinná matka maloletej napadla dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým dovolací súd odmietol odvolanie povinnej smerujúce proti uzneseniu súdu prvej inštancie o uložení poriadkovej pokuty. Takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej ani konečným rozhodnutím o veci vymedzenej žalobou/návrhom (viď napr. publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1355). Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok,

ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Pokiaľ odvolací súd nemôže vo veci rozhodnúť meritorne, pretože sú tu také prekážky, pre ktoré nemohol žalobu prejednať, konanie končí procesným rozhodnutím bez toho, aby sa vec vecne prejedнала. Povinnou matkou maloletej napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nemá znaky uvedeného rozhodnutia.

16. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že v danom prípade nie sú splnené podmienky, ktoré zákon vymedzil ako podmienky vecného prejednávania dovolania. Najvyšší súd preto dovolanie povinnej podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol bez skúmania, či v konaní došlo k namietanej procesnej nesprávosti.

17. Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.